

ONDERWJS **raad**

Excellente leraren als inspirerend voorbeeld

Presentatie advies Onderwijsraad

VELON-congres

Noordwijkerhout, 15 maart 2011

Leraren

- Onderwijskwaliteit = kwaliteit van de leraar
- Opleiding en functioneren bepalen lerarenkwaliteit
- Afgelopen decennia vooral geïnvesteerd in kwantiteit
- Kwaliteitsimpuls nodig en mogelijk

Versterking kwaliteit en professionaliteit van alle leraren

Advies 'naar hogere leerprestaties in het VO'

- Beroepsregister voor leraren met verplichte bij- en nascholing
- Verlies bevoegdheid bij niet voldoen aan scholingseisen
- Alle nieuwe leraren opleiden tot masterniveau
- Bacheloropleiding als startkwalificatie, binnen vijf jaar bijscholing naar masterniveau
- Uitzondering mogelijk voor docenten in beroepsgerichte vakken

Aanleiding

Adviesvraag OCW: hoe is excellentie onder leraren te bevorderen?

- Hoe kunnen excellente leraren geïdentificeerd worden?
- Moet er een onderscheid gemaakt worden tussen verschillende vormen van excellentie?
- Hoe kunnen excellente leraren het beste op school ingezet worden?
- Wat kan de schoolleiding betekenen?
- Kan prestatiebeloning een mogelijkheid zijn?
- En de lerarenopleiding?

Achterliggend probleem: gelijkheidscultuur in het onderwijs

Primair onderwijs (kleine teams, uniforme werkzaamheden, invoering functiemix vooral gekoppeld aan taken en functies)

- Voortgezet onderwijs. OECD 2009:
 - Beste leraren ook de meeste waardering (8 % Ned. – 26%)
 - Leraren niet aanspreken op slecht presteren (50% Ned. – 33%)
 - Nog nooit beoordeling of feedback (10% Ned. – 13%)

- LPBO 2008: pleidooi voor niveaudifferentiatie bij leraren ⇔ ‘excellente leraar’.

- Weinig draagvlak in scholen en rol van Inspectie, NVAO en vakbonden.

Buitenlandse voorbeelden

Identificatie van excellente leraren in VK en VS

- **Engeland:** Excellent Teachers en Advanced Skills Teachers, na beoordeling in extern assessment
- **Verenigde Staten:** National Board of Professional Teaching Standards (NBPTS): certificering van leraren op grond van portfolio-assessment

Beoordeling van bekwaamheid

- Meten van toegevoegde waarde vooralsnog onbetrouwbaar en ontoereikend voor meten van prestatie individuele docent
- Gemeten prestaties zijn bovendien slechts deel van de bijdrage van leraren aan de ontwikkeling van leerlingen
- Intersubjectieve beoordeling aan de hand van bekwaamheidseisen wet BIO

Advies: laat excellente leraren als rolmodel fungeren

- Wijs op iedere school de 5% beste leraren aan
- Geef excellente leraren tijd en middelen
- Zet excellente leraren in voor professionalisering en innovatie

Aanbeveling 1

Wijs op iedere school de 5% beste leraren aan

- Uitblinken is relatief, aanstelling tijdelijk:
Voorhoede van excellente leraren op elke school,
benoeming voor vier jaar
- Intersubjectieve beoordeling van bekwaamheid
- Interne nominatie, externe validatie:
School selecteert excellente leraren, externe toets
om kwaliteit en draagvlak te waarborgen

Aanbeveling 2

Geef excellente leraren tijd en middelen

- Budget voor extra tijd, projecten en salaristoelage:
 - 12.000 euro vervangingskosten (1 dag per week)
 - 10.000 euro projectengeld
 - 2.500 euro salaristoelage
 - 500 euro assessmentkosten
- Financiering uit budget voor prestatiebeloning: 225 miljoen euro voor PO, VO en MBO samen

Aanbeveling 3

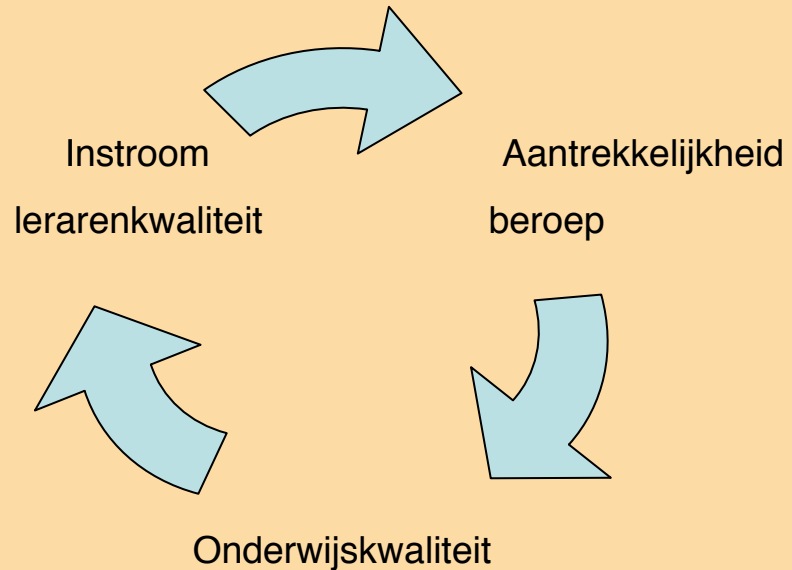
Zet excellente leraren in voor professionalisering en innovatie

- Dag in de week vrij geroosterd voor drie rollen:
 - Ontwikkeling van leerlingen en van zichzelf
 - Coaching voor (beginnende) leraren
 - Onderwijsinnovatie in de school
- Schoolleiding moet excellentie laten gedijen

Conclusie

Maak de school en de lerarenopleiding aantrekkelijk voor talentvolle en ambitieuze leraren/studenten

Academische pabo's
Topprogramma's
Eerst de Klas
.....

Eerste beleidsreactie

- Staatssecretaris Zijlstra reageert positief:

“Als we docenten extra kunnen motiveren om talenten van leerlingen te ontdekken en tot bloei te brengen wordt het onderwijs als werkomgeving ook extra aantrekkelijk”

- Aankondiging experiment met excellente leraren in het kader van prestatiebeloning

ONDERW | **JS raad**

Nassaulaan 6 – 2514 JS Den Haag

www.onderwijsraad.nl